שלא כרצון חכמים. לפיכך למיגזר דילמא כי מעשקי ניה אתי למיכל מיניה: **ר' יהודה אומר כו' מפוך שלא הפרישה נו.** קשיא כלפי כל הסנה שלא בידים קוטפין המלילות מן הקרקע להא מסור לקוטר לפני העומר לכתיב (ויקרא כג) עומר לראשית קצירכם אל הכהן שהוא מתנה לקציר זכור הוא את חיסור המדש על ידי שינוי המעשה ולא אתי למיכל: **טחינה והרקדה.** שהרי קמח מתניע לסיס בידים[ע] וכשמעמדו והרקידו חיסה שינוי היה שם שלא ליתי למיתב לפומיה הסיא שעתא: ומשנינן **טחינה.** לא היו עוסקין אותו ברמים של מיס שלא ברמים של יד דהוי שינוי לזכרון: **על גבי נפה.** לגל מתמון של נפה הוסף הנפה על פניה: **שלא פה דמנן.** במנחות קולרין בית השלחין כדרך שהוא עושה בדיל מיניה חמץ לא בדיל מיניה אמר רבא דרבי יהודה אדרבי יהודה קשיא דרבנן אדרבנן לא קשיא [ע] דר' יהודה אדר' יהודה לא קשיא כדשנינן דרבנן אדרבנן נמי לא קשיא הוא עצמו מחזר עליו לשורפו מיכל קאכיל מיניה רב אשי אמר דר' יהודה אדר' יהודה לא קשיא קמח וקלי תנן [ע] הא דרב אשי [ג]בדותא היא התינח מקלי ואילך מעיקרא עד קלי מאי איכא למימר וכ"ת על ידי קיטוף כדרבה אלא קוצרין בית השלחין ושבעמקים ואוקימנא כרבי יהודה מא"ל אלא דרב אשי בדותא היא וכל היכא דלא בדיל מיניה מי גזר רבי יהודה [ד]והתנן [ה]לא יקוב אדם שפופרת של ביצה וימלאנה שמן ויתננה בצד הנר בשביל שתהא מנטפת ואפי' היא של חרס ור' יהודה מתיר התם משום חומרא דשבת מבדל בדילי ורמי דשבת אשבת [ו]דתניא חבל דלי שנפסק לא יהא קושרו אלא עונבו רבי יהודה אומר כורך עליו פונדא או פסקיא ובלבד שלא יעגבנו קשיא דרבי יהודה אדרבי יהודה קשיא דרבנן אדרבנן דרבנן אדרבנן לא קשיא שמן בשמן מיחלף עניבה בקשירה לא מיחלף דרבי יהודה אדר' יהודה לא קשיא טעמא דרבי יהודה לאו משום דגזר עניבה אטו קשירה אלא משום דקסבר עניבה גופה קשירה היא ורמי רבנן אדרבנן [ז]דתנן [ב]קושרין דלי בפסקיא אבל לא בחבל ורבי יהודה מתיר חבל דמאי אילימא חבל דעלמא ורבי יהודה מתיר קשר של קיימא הוא דודאי אתי לבטולי אלא פשיטא דגרדי וגזרו רבנן חבל דגרדי אטו חבל דעלמא אין חבל בחבל מיחלף עניבה בקשירה לא מיחלפא וכל היכא דבדיל מיניה לא גזר רבי יהודה' [ד] והתניא [ו]בכור שאחזו דם אפי' הוא מת אין מקיזין לו דם דברי ר' יהודה וחכ"א [ז]יקיז ובלבד שלא יטיל בו מום התם מתוך שאדם בהול על

שלא ברצון חכמים (הן עושין) דברי ר"מ רבי יהודה אומר ברצון חכמים היו עושין ולא קא גזר ר' יהודה דילמא אתי למיכל מיניה אמר [ה] [ו]רבא שאני חדש מתוך שלא התרת לו אלא על ידי קטוף הוא זכור א"ל אביי תינח בשעת קטיפה טחינה והרקדה מאי איכא למימר הא לא קשיא טחינה ברחיא דיד הרקדה ע"ג נפה אלא הא דתנן [ג]קוצרין בית השלחים ושבעמקים אבל לא גודשין ואוקימנא כרבי יהודה מאי איכא למימר אלא אמר אביי חדש בדיל מיניה חמץ לא בדיל מיניה אמר רבא דרבי יהודה אדרבי יהודה קשיא דרבנן אדרבנן לא קשיא [ט] דר' יהודה אדר' יהודה לא קשיא כדשנינן דרבנן אדרבנן נמי לא קשיא הוא עצמו מחזר עליו לשורפו מיכל קאכיל מיניה רב אשי אמר דר' יהודה אדר' יהודה לא קשיא קמח וקלי תנן [ט] הא דרב אשי [ג]בדותא היא התינח מקלי ואילך מעיקרא עד קלי מאי איכא למימר וכ"ת על ידי קיטוף כדרבה אלא קוצרין בית השלחין ושבעמקים ואוקימנא כרבי יהודה מא"ל אלא דרב אשי בדותא היא וכל היכא דלא בדיל מיניה מי גזר רבי יהודה [ד]והתנן [א]לא יקוב אדם שפופרת של ביצה וימלאנה שמן ויתננה בצד הנר בשביל שתהא מנטפת ואפי' היא של חרס ור' יהודה מתיר התם משום חומרא דשבת מבדל בדילי ורמי דשבת אשבת [ו]דתניא חבל דלי שנפסק לא יהא קושרו אלא עונבו רבי יהודה אומר כורך עליו פונדא או פסקיא ובלבד שלא יעגבנו קשיא דרבי יהודה אדרבי יהודה קשיא דרבנן אדרבנן דרבנן אדרבנן לא קשיא שמן בשמן מיחלף עניבה בקשירה לא מיחלף דרבי יהודה אדר' יהודה לא קשיא טעמא דרבי יהודה לאו משום דגזר עניבה אטו קשירה אלא משום דקסבר עניבה גופה קשירה היא ורמי רבנן אדרבנן [ז]דתנן [ב]קושרין דלי בפסקיא אבל לא בחבל ורבי יהודה מתיר חבל דמאי אילימא חבל דעלמא ורבי יהודה מתיר קשר של קיימא הוא דודאי אתי לבטולי אלא פשיטא דגרדי וגזרו רבנן חבל דגרדי אטו חבל דעלמא אין חבל בחבל מיחלף עניבה בקשירה לא מיחלפא וכל היכא דבדיל מיניה לא גזר רבי יהודה' [ד] והתניא [ו]בכור שאחזו דם אפי' הוא מת אין מקיזין לו דם דברי ר' יהודה וחכ"א [ז]יקיז ובלבד שלא יטיל בו מום התם מתוך שאדם בהול על

קוצרין בית השלחין. פירש רש"י ממקום שלי אתה מניח אתה קוצר וכו' וניח השלחין וכל הנהו לע"ג דתניא בפרק כל הקרבנות (מנחות דף פה.) אם הניח כאן כיון לכתחלה לא יניח משנינן ניה ממקום שלי אתה מניח ואין לתמוה מי ליכא מידי דמלטוריתא לכתחלה לסור ובדיעבד שרי לכתוב עליו לעכב כגון קדשים[א]: **אבל לא גודשין.** דבגדישה ליכא פסקיא אם יתמין אחר העומר לדוקא משום פסקיא התירו קלירה שמסתרין ליקלר משאר פירות ולי לא קלרי להו פסקי והא דשרי רבי יהודה קמח וקלי לעיל[ב] י"ל דומר משום עולי רגלים הקילו ור' מאיר אוסר בקמח[ג] ושרי קלירה לקמן בפ' מקום שנהגו (דף נו.) לקמני במילתיה קולרין בלון חכמים והיינו משום פסקיא וכן פי' הקונטרס במנחות ומ"ש תמה מ"כ מאי פריך[ד] דילמא הכא שרי רבי יהודה משום פסקיא אבל גבי ממן גזרינן ויש לומר משום מלות ניעור יש להתיר כמו משום פסקיא: **כורך עליו פונדא.** נאו דוקא כורך לתפילו לקשור יכול[ה] ללא מבטל ניה ובלבד שלא יעגבנו[ו] מחבל קלי:

כל היכא דבדיל[ז] מיניה לא גזר ר' יהודה. ר' מאיר אדר"מ לא רלה להקשות לגעיל גזר גבי מדם[ד] וגבי בכור לא גזר דבפרק כל פסולי המוקדשין (בכורות לג: ושם) תניא בכור שאחזו סם מקיזין לו במקום שאין עושין לו מום דברי ר' מאיר וכבי יהודה אומר וכו' [ח] משום לפיכך לשנויי שאני בכור לפיכך פסידא[ט]:

זה

פג א מיי' פ"ב מהלכות שבת הלכה יב סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סי' רסה סעיף ג:

פד ב מיי' פ"ב מהלכות שבת הלכה ג סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סי' שח סעיף ד:

פה ג מיי' פ"ג מהלכות בכורות הל' יג סמג לאוין שמג טוש"ע י"ד סי' שיג סעיף ו:

לעזי רש"י

קרוישי"ל. מנורה. פיישל"א [פיישול"א]. הגורה, רצועה.

מוסף תוספות

א ר"ע. דהא איכא מילי טובא בקדשים. תוס' שלמן. ב. [ו]הא התם ליכא פסידא. מי' הר"ן. ג. דמשום עולי רגלים ליכא למישרי. שם. ד. דר' יהודה אדר' יהודה. שם. ה. דהא ר' יהודה גופי' שרי קשירה בחבל גדרי וכ"ש דאיכא למישרי בפונדא או פסיקיא. שם. ו. לא קאי אפונדא או פסיקיא אלא. שם. ז. אע"ג דבדילי מיניה. שם. ח. אלמא לא גזר ר"מ. תוס' הרא"ש. ט. דשמא ימות הבכור. תוס' ר"פ.

רבינו חננאל

שלא ברצון חכמים דברי ר' מאיר, ר' יהודה אומר ברצון חכמים היו עושין, דאלמא מתעסקין היו בחדש בזמן איסורו, ולא גזר ר' יהודה שמא יאכל ממנו. ופריך רבא שאני חדש שאינו מובדל ממנו כלל אלא אוכלו בכל שעה יתראה לו כי בהתירו עומד ויבא לאכול ממנו, לפיכך גזרו עליו. אמרינן עלה והא דקשיא ר' יהודה אדר' יהודה שנינן כאביי, והא דתנינן במתניתין בלשון חכמים הוא ר' מאיר. קשיא דר' מאיר אדר' מאיר, אמאי בחמץ לא גזר ובחדש גזר. ושנינן הנה הוא מחזר על החמץ כדי לשרפו יאכל אותו, לפיכך לא גזרו, אבל החדש דלא מתעסק ביה כדי לשרפו, אלא כדי לאכלו מתעסק ביה גזרינן ביה. **ובא רב אשי** לפרוך שאני חדש דקמח וקלי תנן, כלומר לא התירו לו אלא על ידי קליה. ודחינן לה הכי הא ברייתא היא כלומר חיצונה היא ולא נשנת בין החכמים. **ואקשינן** אפירוקא דאביי, וכללא הוא דכל היכא דלא בדיל מיניה גזר ביה ר' יהודה, והתנן לא יקוב אדם שפופרת של ביצה כר', ור' יהודה מתיר, הנה השמן מותרת לא היה ענוב אלא קושר, לפיכך לא גזרו בו, ור' יהודה לאו משום דגזר עניבה אטו קשירה אלא משום דסבר הענובה קשירה מעליא היא. והא דרמינן דרבנן אדרבנן קושרין דלי בפסקיא אבל לא בחבל כו', ור' יהודה דאמר בהדיא כל קשר שאינו של קיימא מותר, וכן הא דרמינן דר' יהודה אדר' יהודה, והתניא בכור שאחזו דם כו', דברים פשוטין הן.